

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' ואתחנן י' אב תשס"ו

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס 284

פנינים יקרים - נחמה ונאולה

נחמו נחמו עמי יאמר אלוֹקֵיכֶם (ישעיהו מ) בזה שהקב"ה קורא אותנו "עמי" ולא סתם עם זה בעצמו עיקר הנחמה... (הרה"ק ר' אברהם סלאנימער זצ"ל)

נחמו נחמו עמי וגו' (ישעיהו מ) לקיתם בכפליים, נחמתה בכפליים (מד"ר). לכאורה תימה מה שייד כפליים הלא ישועתו יתב"ש באין גבול וסוף? אכן הכוונה כי בעת שיבוא המשיח ישיגו ישראל שכל היסורים שבגלות היו בעצם טוב וממילא לא היה רע בכלל. ובכ"ז ינחמנו הקב"ה ויפייסנו בעד הסבל שהרגשנו. נמצא נחמה בכפליים אחת ההשגה שהכל היה לטובה והשני שבכ"ז מקבלים שכר נחומין ופיוסין. (דברי שמואל)

כששמו את הרה"ק רבי ישראל מרוזין בבית הסוהר הסביר את הפסוק בזה האופן "גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא". על זה ששמו אותי במאסר לא אירא, "רע כי אתה עמדי" רע לי מזה שכביכול גם הקב"ה במאסר משום דבכל צרתם לו צר.

וחשך על פני תהום (בראשית א) רומז לגלויות הנקראים חשך ואח"כ מוציא ממנו את האור כמש"כ ויאמר אלקים יהי אור. ועל כל זה נעשה בחינה גדולה שהוא רחמים וחסדים. ועיקר המתקת הדינים הוא ע"י מה שאדם שפל ונכזה בעיני עצמו ומשים עצמו כאין עד "ונחנו מה". (זרע קודש)

ויהי לי לישועה (תהלים קי"ח) אין ויהי אלא לשון צער (מגילה י) יבואר ע"פ המשנה בסוף אבות לפום צערא אגרא. ויהי הצער הוא לי לישועה כי לפי הצער תתרבה הישועה.

רבים מכאובים לרשע והבוטח בה' חסד יסובבנו (תהלים ל"ב) יש אתנחתא בתיבה "בה" והפירוש כי אחד מהמכאובים שיש לרשע הוא בזה שאנו בוטחים בה'. כי אז חסד יסובבנו... (אמת ואמונה)

לכו בנים שמעו לי וגו' (תהלים ל"ד) לכאורה היה צריך להיות כתוב בואו בנים שמעו לי. אלא הכוונה שגם אחרי שתלכו מהדרשה תשמעו לי שמהתוכחה ישאר רושם גם אח"כ. (הנה"ק ר' שמעלקי מניקלסבורג זצ"ל)

הרי אני לפניך ככלי מלא בושה וכלימה (ידידי) אף כי חטאנו על כל זאת העבירות אינן בגלל שכח הרע רבוק ומוטבע בפנימיותנו אלא הרינו ככלי שמילאוהו כלימה, ודרך היסורים מרוקנים אותו מנערים אותו וגשאר נקי ומצוחצח כבתחילה. (הנה"ק ר' שלום רוקח זצ"ל)

הנה אלוֹקֵינו זה קוֹינוּ לוֹ ויוֹשִׁיעֵנוּ זה ה' קוֹיוֹנוּ לוֹ נגילה ונשמחה בישועתו (ישעיהו כ"ה) הנביא מדבר על שני מהלכים בישועת ה' לפני שנושענו התקוה לו ויושיענו, ואח"כ שנושענו התפילה שישועה זו תתמיד ונגילה ונשמחה בישועתו.

לך כנוס את כל היהודים (אסתר ד) המן אמר ישנו עם אחד מפוזר ומפורד (שם ג) וכאשר הם נפרדים מגלים כמה פושעים יש בישראל אבל כאשר כונסים את כל היהודים וכל היחידים נכללים בכלל, פשעי הפרט נעלמים. (אמת ואמונה)

החודש הזה נקרא 'אב' כי בתחילה כתוב היש ה' בקרבנו אם אין, ודרשו חז"ל משל לכן שהיה מורכב על כתפו של אביו כו' (ערש"י) נמצא האב מפחד הבן כדי שידע שיש לו אב שיכול להציל אותו מפחד, כאשר יודע שיש לו אב אז מקרבו בכל מיני קרבות לזה נקרא זה החודש אב, נחרכ בו הבית המקדש שלנו כדי שנדע שיש לנו אב, וכאשר יבוא הידיעה לנו אז יבנה הקב"ה ביהמ"ק.

קרוב לביאת המשיח שיתגלה במהרה בימינו יש חבלי משיח בדומה לזית שהאור הטוב גנוז ונעלם מאד בתוכו, וזה רומז לגבורות ממותקות שנראה שהם דינים, ולכן הוית בעצמו מר ויוצא ממנו אור מתוק שבאמת הם חסדים גדולים רק שנעלמים בתוכם ועתידין להתגלות כביאת המשיח בב"א. (זרע קודש)

בחמשה עשר באב בנות ירושלים יוצאות ככלי לבן וכו'. רומז לאותן גשמות שאין יודעין שום ענין ומדה מעבודת השי"ת ומדותיו, אף עליהם שופע מהבורא יתב"ש בהירות והשגה בעבודת השי"ת ע"י התחברות הגשמות יחד בנשמות הצדיקים שבדורם. וזהו כלי לבן מנת להתחבר לצדיקים כנ"ל. (עבודת ישראל)

שיחת הראש"ש זיע"א אולני"ט סוכות תשל"א (אחורי תנ"כ) - האשכ - נאמר ע"י הר"א.
לחיות את הסיצה - נעשה ונשמע (המשך)

העמיד. כי כל המחשבות שחושב על העבר ועל העתיד הנה מחשבות שבאים בכח הקליפה המטמטם את הלב. על מחשבות אלו אמר דוד המלך ע"ה (תהלים קל"ט) תכלית שנאה שנאתים לאויבים היו לי. הקליפה אינה מאפשרת לנו לקיים את מה שכתוב (ישעיהו מ"א) איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק. הקליפה אינה מאפשרת לנו לחיות את הנשימה של ההוה ובכח זה לחיות את האלקות הנמצאת באותה נשימה [בבחינת כל הנשמה תהלל י-ה (תהלים ק"ט). כל נשימה ונשימה תהלל י-ה] אנו מעדיפים לשמוע בקול היצר שהוא השונא הגדול אשר מנצל כל סבל שאנו עוברים וכל אסון שעובר עלינו לא לראות את האלקות שבנשימה שבהוה אלא לזרוק אותנו מהעבר אל העתיד וליאש אותנו יאוש מוחלט, כי רוצה שאשתגע ונעדיף את המות על פני הראיה האמיתית של ההוה: כל הנשמה תהלל י-ה כל נשימה ונשימה תהלל י-ה.

האדם נמצא במאבק בין עצת היצר שבא בכח הקליפה והגלות, להכניס אותו במחשבת העצבות והיאוש בזה שהיצר מרבה את המחשבה על הסבל והאסונות שהיו לו בעבר, ומתוך שנאתו מכניס מחשבת יאוש בהוה מתוך חשש על מה שעומד לקרא בעתיד. לעומת זאת קוראת לו הקדושה ואומרת: אלקי נשמה שנתת בי טהורה היא ולמה לך להתעלם מהנשמה הטהורה הנותנת חיות לכל נשימה ונשימה. על כן במקום לרצות להשתגע ולרצות להתאבד התחזק נא ותאמר: כל זמן שהנשמה בקרבי מודה אני לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי רבון כל המעשים אדון כל הנשמות. הלא השי"ת מחזיר נשמות לפגרים מתים. ואם כן למה לי להיות עם השגעון והמות בו בזמן שאני יכול להיות עם השי"ת שהוא מחזיר נשמות לפגרים מתים. ובה שנוחיה את ההוה נגלה את כל הנשמה תהלל י-ה, על כל נשימה תהלל י-ה.

כאשר נתבונן קצת נראה שמחשבת היאוש המתחולל אצל האדם (מזה שמחבר את העבר

}תקציר מהחלק הראשון של השיחה:
בגלות אין אדם מסוגל לשמוע מוסר לכן כשצריכים לומר מוסר יש לכוונם כלפי עצמו אולי יאבה לחשוב שדברי המוסר מכוונים אליו, המוסר שמכוון כלפי עצמו צריך להיות אמיתי, כי ניתן לראות אנשים שמדברים על עצמם וכאשר מושהו יאמר להם דברי מוסר ובקורת יחרה אפם כי אינם אמיתיים בבקורת העצמי. האדם עץ השדה וכמו שצריכים לעבד את השדה כך צריך האדם לעבוד על עצמו. העבודה הנדרשת לחיות את הסיבות ולקיים נעשה ונשמע ולא להרבות במחשבות יתר על המדה. הגלות מונע את היציבות בעבודה העצמית הן במה שקשור לשלום בית והן במה שקשור לנתינת צדקה. העצה לכך היא הנכונות לבטל את עצמו אל הנותן ליעף כח וממילא נמצא בהכרה אמיתית שלית ליה מגרמי כלום ואז כאשר רואה בפגם בזולת מיד מתרגמו כלפי עצמו, ואת השני רואה כסיבה מן השמים לעוררו אל האמת. ובה יוצרת הפגישה התקשרות בורא ביחוד שם י-ה בו-ה.

כשחטאו ישראל בעגל אמר הקב"ה למשה לך רד מגדולתך כדי שתתחבר אל הכאבים של העם ולהקל מעליהם את הסבל. כאשר הוקל הסבל חושבים בני האדם כאלו הצדיק הוא זה שהביא להם את הישועה ודייקא בזה הם עדיין בסכנה גדולה. המטרה היא להגיע לתכלית והסוף שהוא בטול מוחלט ושהצדיק אינו אלא סיבה כנ"ל. והדרך להגיע אליה תלוי בכל אחד ואחד, הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו ומתוך הדרגה שלו יגיע לשלמות הגוף שלמות הבטול, ע"כ תמצית חלק הראשון.}

בגלות מחפש היצר להראות חורבן העבר והעתיד פי כמה ממה שהוא באמת ולכך חושב האדם שממילא אין לו מה לעשות ועי"ז מצליח היצר להכניס את האדם במצב של יאוש. לעומת זאת באה הקדושה לומר שהבל ורעות רוח כל המחשבות שחושבים על העבר ועל

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

284 א

ועי"ז הגיע דוד המלך להכרה כי - לולי ה' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי, אם אמרתי מטה רגלי חסדך ה' יסעדני (שם צד) חסד א-ל כל היום (שם נב).

אנו מלטפים את היצר ורועים שישאר צודק. למה? כי כדי לחיות את ההוה ולחיות עם הנשמה שנתת בי צריכים להיות בהכנעה ואת זה לא רוצים. ולכך הגלות נמשך כבר כמה אלפי שנים ואנו כבר חיים עלי אדמות חמשת אלפים שבע מאות שלושים ואחד שנה ולתיקון העולם לא הגענו. היו צדיקים שהפקירו עצמם וחיו את ההוה והם השתחררו מהגלות בזה שנמצאים בביטול אל הרבש"ע. ואנו מדוע ממשיכים לחיות בגלות, הלא הפגם בנו, איזה אמא אינה רוצה לגאול את בניה? מדוע נמשיך לחיות בשטותים לחבר את העבר אל העתיד ולהמשיך להיות ביאוש?!

אנו צריכים ראשית להיות משולבים אל הצדיק אשר זכה להשתחרר מהגלות ואנו צריכים להתאסף יחד להיות באחדות ולקיים מה שכתוב איש לרעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק. ובזה נכיר שראית העבר שכל כך מאיימת אינה אלא שנאה כבושה. אדרבה ממנו נלמד שאם בכל זאת אני חי הרי שיש בי מציאות ממסובב הסיבות שאין לו דמיון כלל והוא התגלות הכח הנשמתי הניתן באדם. עי"כ נהיה בהכנעה ובבטול אל השי"ת ועי"ז נייחד את שמו של הקב"ה בשלוב י-ה ב-ו-ה ובזה יתלקטו כל הנצוצות מחטא עץ הדעת.

בזה שנהיה באחדות נגלה את האלוקות שבנו דהרי כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא (סנהדרין פ"ג). הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו ואז לא יהיה לקליפה כח לשגע אותנו. כי העבר יתבטל ויהיה אין וממילא לא יהיה לקליפה במה ליאש במחשבת העתיד. ואז יתגדל ויתקדש שמיא רבה בהוה בהתגלות שכינתו יתברך בנשמת כל חי.

במצבנו הנוכחי כאשר - החשך יכסה ארץ (ישעיהו ס) והקליפה מצליחה לשגע אותנו במחשבת

אל העתיד) אינו אלא כתוצאה מתכלית שנאה שנאתים. הרבה חושבים על היאוש, הרבה חושבים על העצבות. הרבה חושבים שאין לנו כח להחזיק מעמד מהסבל שאנו סובלים ומהאסונות שעוברים עלינו ובכל זאת בסופו של דבר עוברים אותו. אם המחשבות האלו הם כל כך נכונים איך בכל זאת מחזיקים מעמד בגלות כל כך ארוך. אלא שהאמת היא שעם ישראל חי, והחיות של עם ישראל היא מציאות כמו שהנשמה חיה. ורק מחמת השנאה של היצר נותן לנו (באמצעות הקליפה) תחושה של יאוש ואבדון. אדרבה קח את הסבל שאתה סובל ואת האסונות שעברו עליך ותחשוב: אם באמת הסבל כל כך קשה והאסון כל כך גדול איך בכל זאת הנך חי. איך בכל זאת הנך מחזיק מעמד. אין זה אלא כי השי"ת נמצא בתוך הסבל שלך כמו שכתוב בכל צרותיו לו צר. וא"כ דייקא מתוך התבוננות זו תקח - לעבוד את ה' (שמות י) ולראות את העבר שלך בראיה האמיתית לראות את הסבל שאתה עובר ואת היסורים שעוברים עליך, תתבונן ותראה איך שבכל זאת הנך מחזיק מעמד אין זה כי ה' נמצא בתוך המצב שלך ואינו מניח לך ליפול כמו שכתוב (תהלים קי"ח) יסור יסרני י-ה ולמות לא נתנני.

תרבה במחשבות אלו עד שתכניס את הרבש"ע בתוך הסבל שלך ואל תתן ליצר לבבל את המח שלך כדי להכניס אותך לעצבות וליאוש. דע וזכור שכל מעשי היצר משנאה כבושה עושה כל זאת. וכאשר תחשוב כל אלה תתחבר לדברי דוד המלך באמרו תכלית שנאה שנאתים לאויבים היו לי. כשדוד המלך הכיר את אויביו כאשר חרקו עליו שינמו ורצו להרגו (עי' תהלים לה). וכשנודע לדוד שהם שונאיו עבד על עצמו בהכנעה ובבטול להשי"ת באמרו תכלית שנאה שנאתים. דוד עבד על עצמו עשרים וארבע שעות ביממה. ובאופן כזה לא נתן למחשבת העבר לחשוב ששונאים אותו לעבור אל מחשבת העתיד ולחשוב שרועים להרגו. אלא שנתן להוה של כל נשימה תהלה י-ה להיות אתו,

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

284

לדבקות בורא מבחינת חטאתי נגדי תמיד (שם נ"א)
אל בחינת שויתי ה' לנגדי תמיד (שם טז) כאשר
במצב הזה אמר דוד המלך (שם לח) כל עצמותי
תאמרנה ה'.

גם כאשר האדם מגיע לדבקות בורא לחיות את
ההוה צריך להיות בפחד שלא לומר בחנני ה'
ונסני (שם כו), אלא יעמוד בתפלה מתוך הכרת
הסכנה שלולא ה' עזרתה לי כמעט שכנה דומה
נפשי, כי מה שאני מחזיק מעמד בהוה הוא רק
בגלל הנשמה שנתת בי ולא שיש לי כוחות
טבעיים לחיות את ההוה. וזה שאמר הכתוב (איוב
יט) ומבשרי [כלומר מהעבר שלי] אחזה אלוך, שאני
בסכנה תמידית אלא האלוך שבקרבי מסובב כל
הסיבות. גם צדיק האמת הגיע למדרגה שהגיע
מתוך עבודה עצמית יומם ולילה.

הרא"ש סיים דבריו ואמר למדות שאנו קשורים
לצדיק אמת בכ"ז לא לסמוך עליו. צדיק האמת
מלמדנו איך אנו צריכים לעבוד ואנו נדרשים
ללמוד מדוד המלך וממשה רבינו וכו' איך
שעבדו על עצמם ואיך הגיעו מחטאתי נגדי
תמיד לדבקות בורא דרך - שבע יפול צדיק וקם
(משלי כ"ד). את העבודה צריך כל אחד לעשות
הלא אם חטא ונפלו ניצוצות, הניצוצות הם שלו
ועליו לתקנם...

(הערה: אחת ח'סר מקום, קוצר סוף השיחה)
אקבץ הסליחה)

העבר אל העתיד. תפקידנו לאהוב כל אחד
ואחד מישראל ושנאנו כולנו אחים. ואז העבר
לא יצליח להשפיע על העתיד להיות ביאוש כי
בכח האחדות נהיה בהוה. ונחיה עם הרבש"ע
שהוא היה הוה ויהיה. הרא"ש זיע"א הבהיר ואמר
הרבש"ע הוא העבר - היה, הוא ההוה, והוא
העתיד - יהיה, נבטל את עצמנו בחיים בכל
הרף עין אל התחדשות ההוה נהיה בהכנעה
ונהיה בבטול ואז כל הצרות יתבטלו.

סיפר שאחד בא אליו עם מחלת סרטן ר"ל.
ונתתי לו דרך איך לנהוג. אבל למעשה מה אני
יכול לעשות, אני רק גורם אני רק סיבה. אם
אתם רוצים רפואה שלימה אתם צריכים לדעת
שהעבר אין. למדו מהיצר שכל שאיפתו לשבור
אותנו בהוה שנהיה בהוה ביאוש. הדרך שלו
ליאוש אותנו הוא בזה שמדבר מהעבר אל
העתיד אבל בפועל הוא לא מחפש אותנו בהוה,
ואם כן למה לתת לו להשתלט על ההוה ולהוביל
אותנו אל היאוש. מדוע לא יעשה האדם חשבון
נפש על מה אני משתגע בהוה?!

אנו צריכים להתאחד ולהיות במחיצתו של צדיק
אמת ועיינו לידע שהעבר אין ובזה שנבטל את
העבר נחיה את ההוה עם השי"ת שהוא חי וקיים
לעולם ועד. ואז הפגמים שלנו לא יראו חרבן כי
האדם יהיה בבטול כדברי דוד המלך ע"ה (תהלים
ל"ח) אין מתם בבשרי מפני זעמד. ואז הגיע

שהשמחה במעונם

הר"ר שמואל שכטר ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר מרדכי שכטר ומשפ' להולדת הבן

הר"ר מיכאל דהאן ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר בנימין רוזנטל ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות

הר"ר אהרן רוזנטל ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות

הר"ר דב כהן ומשפ' לאירוסיו הבן

ח"ל ע"י

משרכת וחברותא
רח' שני 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 :פקס

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

